

Jaarplan 2023

1. Inleiding

2022 was een markant jaar met een heropening na corona en de jubileumviering van Gouda750. Met hoogtepunten voor Fairtrade Gouda: de viering van het 10 jarig lustrum, het regionale Fairtrade symposium, de première van de fairtrade-film Goudseerlijk en het duurzame festival “Gouda Maakt Toekomst”.

In 2023 zetten we in op het voortbouwen op en het uitbouwen van deze activiteiten, en het verdiepen van onze samenwerking met andere duurzame netwerken in Gouda zoals Samen Duurzaam Gouda en DPG.

In de volgende paragrafen zullen we ingaan op de plannen voor de kernactiviteiten van de stichting Fairtrade Gouda voor 2023.

2. Kernactiviteiten

2.1 Deelnemers en criteria voor verlenging van de titel

Deelnemers vormen de kern van Fairtrade Gouda. Ultimo 2022 telden we 90 ‘reguliere’ Fairtrade deelnemers en 24 Eerlijk Winkelen deelnemers, waarvan 16 in beide groepen, dus 100 in totaal over beide categorieën. Op de website fairtradegemeentegouda.nl/organisaties zijn ze ook te vinden onder de kopjes: - waar te koop, -waar gebruikt en Eerlijk winkelen.

Fairtrade. In 2023 zetten we in op een handhaving van het aantal deelnemende winkels en maatschappelijke organisaties en het vergroten van het aantal deelnemende bedrijven. Waar de toepassing van de criteria verwaterd is zullen deelnemers aangespoord worden om ze na te leven. Uiteindelijk zullen bij niet naleven van de regels, de titels ontnomen worden.

Fairtrade straat: in 2023 gaan we opnieuw met onze deelnemers in Lange Groenendaal e.o. om de tafel zitten om te kijken hoe we nieuwe inhoud aan de samenwerking kunnen geven en meer aandacht voor Fairtrade en duurzaamheid kunnen genereren. Vanuit de winkeliers is het signaal gekomen dat men daar interesse in heeft en dan met name ‘breder’ wil kijken, d.w.z. het concept duurzaamheid meer aandacht wil geven. Wellicht past een nieuwe straat-brochure daar ook bij; ook onze aanpak van “Eerlijk Winkelen/lokaal” moet daarin worden meegenomen. De Fairtrade straat gaat in 2023 ook fysiek op de schop, dit zal ook aandacht en energie van de deelnemende winkeliers kosten.

Eerlijk winkelen. Op dit moment hebben we 24 EW deelnemers en we hebben er nog een aantal op de agenda staan om te bezoeken. Landelijk is Eerlijk winkelen overgenomen door Local Birds. In Gouda gaan we verder als lokaal initiatief: Eerlijk Winkelen Gouda, voorlopig nog zonder app, folder en eventuele website nog nader samen te stellen.

Om dit mogelijk te maken gaan we als kernteam criteria vaststellen om deelnemer te worden aan Eerlijk Winkelen Gouda. We beginnen met het bezoeken van de huidige deelnemers om hen te

betrekken bij de mogelijke vergaderingen, daarna zullen potentiële nieuwe deelnemers bezocht worden. Er zal een gesprek gevoerd worden met Welkom in Gouda/Xplre Gouda om te verkennen of aansluiting mogelijk is (middels een route). Er wordt naar gestreefd om Eerlijk Winkelen Gouda in de mei Fairtrade week te lanceren.

2.2. Fairtrade weken mei en oktober

Voorstel vanuit de landelijke Fairtrade Gemeente campagne is ook in 2023 in de Fairtrade weken het thema “Leefbaar loon” aandacht te geven. In principe kunnen we daar in Gouda bij aansluiten, afhankelijk van de verdere landelijke voorstellen en het aangeboden campagnemateriaal.

In de Regio Groene Hart – met de Ft gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen, Krimpenerwaard, Gouda en Zuidplas (hopelijk binnenkort ook mét titel) bestaat al langer het voornemen om in de Fairtrade week van mei een fietstocht door het Groene Hart te organiseren, waarin de vijf gemeenten worden aangedaan, mét op verschillende plekken aandacht voor Fairtrade via lokale deelnemers. Er wordt een groepje gevormd vanuit de GH-teams om daar dit jaar serieus werk van te maken.

In Gouda wordt de lokale wandeling weer op het programma gezet, mede gezien het succes ervan. Wellicht kunnen we het sociaal experiment (balansspel) in de wandeling inpassen, en op die manier daar meer deelnemers en aandacht voor krijgen. Misschien kunnen we er een wedstrijdement aan toevoegen.

2.2 Bedrijven campagne, samenwerking groetere bedrijven

In 2022 is er een klein werkgroepje gestart met een plan om grotere bedrijven in Gouda meer te betrekken bij Fairtrade. Dit heeft geleid tot een nieuwe bedrijven folder die in 2023 zal worden gebruikt om de organisaties die al deel uitmaken van een duurzaamheids- of Fairtrade netwerk te benaderen om Fairtrade deelnemer te worden of een bijdrage te leveren aan de verhoging van de consumptie van Fairtrade goederen in Gouda. De resultaten worden opgenomen in een databestand waarin alle contacten die de Stichting Fairtrade Gemeente Gouda heeft worden opgenomen en ook wie namens de Stichting Fairtrade Gemeente Gouda contactpersoon is, zodat we niet alleen nieuwe relaties aangaan, maar deze ook kunnen onderhouden.

2.3 Andere activiteiten

Voor de Fairtrade week van oktober is het voorstel om na een aantal jaren weer de **Fairtrade maaltijd** terug op de agenda te krijgen, in samenwerking met MBO Rijnland of het Wellant college. Het zou interessant zijn daar ook een meer inhoudelijke component aan te koppelen, bijvoorbeeld een presentatie rond het thema “Leefbaar loon”. Iets dergelijks zouden we kunnen aanbieden aan het eind van de middag (17u) als ‘voorafje’ aan de maaltijd.

3. Educatieve activiteiten en Educatief Fonds

3.1 Wereldreizen basisonderwijs

Het is de bedoeling om in 2023 zowel een cacao-reis in samenwerking met de bibliotheek te organiseren in mei, als een wereldreis in samenwerking met vrijwilligers en de Brede School in oktober/november. Uit de evaluatie met zowel de winkeliers als de Brede School blijkt wel, dat het wenselijk is de wereldreis op een aantal punten aan te passen. Het is nog niet duidelijk of ook de bibliotheek aanpassingen wil, omdat er nog geen contact met hen is geweest.

3.2 Wereldreis speciaal onderwijs

Er zijn nog geen concrete plannen voor een wereldreis voor het speciaal onderwijs. Er is op dit moment geen specifiek programma en ook geen vrijwilliger om naar de scholen voor speciaal onderwijs te gaan. Wel zijn we in gesprek met CNME De Zwanebloem om vernieuwde Fairtrade leskisten te ontwikkelen, waarbij er ook aandacht is voor een speciale kist die door het speciaal onderwijs zou kunnen worden gebruikt en die deze lessen wellicht kan vervangen.

3.3 Realstars voortgezet onderwijs

In het RealStars project van Stichting Samen voor Goud voert een groepje leerlingen van het Driestar College (2^e leerjaar voortgezet onderwijs) een opdracht uit in het kader van Maatschappelijke Diensttijd. Fairtrade Gouda is opdrachtgever. Fairtrade zal in februari een presentatie geven op de 'markt' voor nieuwe leerlingen. Die opdracht zal betrekking hebben op de SDG's, gebaseerd op het balansspel. In het najaar zullen we eerlijke en duurzame kleding (Fairfashion) weer als uitgangspunt voor de opdracht nemen.

3.4 Goudseerlijk

In 2022 maakten we samen met Toverlint de korte film Goudseerlijk. Een succesvol stukje samenwerking, en we proberen in 2023 daar een vervolg aan te geven. De film wordt in elk geval door Toverlint en Fairtrade Gouda samen gepresenteerd in het Gouds Film Festival (18 maart), ook als een voor de awards meedingende productie.

Daarnaast gaan we de mogelijkheden verder onderzoeken om de film in te zetten voor educatieve activiteiten in het middelbaar onderwijs. Daarover wordt in eerste instantie overlegd met het Coornhert Gymnasium (de school van de acteurs in de film).

4 Duurzaamheid en MVO

In 2023 zullen we de samenwerking voortzetten met andere organisaties in Gouda die zich inzetten voor een duurzame samenleving vanuit een breed perspectief (goed voor mens én milieu, ofwel ecologische en sociaaleconomische duurzaamheid). Dit sluit goed aan bij criterium 6 van de Fairtrade Gemeente campagne. Waar criterium 6 tot 2020 nog eisen stelde in termen van bevordering van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) wordt nu aandacht gevraagd voor de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's). De inzet van Fairtrade Gouda voor de SDG's wordt hieronder apart behandeld. Fairtrade Gouda blijft in 2023 ook actief betrokken bij activiteiten van het platform Samen Duurzaam Gouda (voorheen Werkgroep Duurzaamheid Gouda, een samenwerking van maatschappelijke organisaties en burgers) en lid van het Duurzaamheidsplatform Gouda (DPG, een platform voor bedrijven).

4.1 Platform Samen Duurzaam Gouda, <https://www.samenduurzaamgouda.nl/>

Samen Duurzaam Gouda is een platform voor organisaties en burgers die staan voor een positieve toekomst, een duurzame en eerlijke samenleving. Betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van de verschillende projecten door de groep zijn: Stichting Fairtrade Gouda, Raad van Kerken Gouda, IVN IJssel en Gouwe, NIVON Natuurvrienden Gouda e.o., Grootouders voor het Klimaat en diverse enthousiaste burgers. Fairtrade Gouda levert een actieve bijdrage, bijvoorbeeld ten behoeve van het festival Gouda Maakt Toekomst, de organisatie van een social hackathon voor MBO en Voortgezet Onderwijs.

4.2 Gouda Maakt Toekomst <https://www.samenduurzaamgouda.nl/gouda-maakt-toekomst/> <https://www.facebook.com/goudamaakttoekomst>

In het jaar van Gouda750 (2022) was Samen Duurzaam Gouda (toen nog Werkgroep Duurzaamheid Gouda) initiatiefnemer van de duurzame markt van 'toekomstmakers' en duurzaamheidsfestival Gouda Maakt Toekomst. In 2023 wordt een nieuwe editie gepland op 4 juni. De locatie is het GOUDasfalt terrein, een plek voor startende bedrijfjes, sociale ideeën, kunst, een terras en een beperkt aantal evenementen (<https://www.goudasfalt.nl/>).

Op Gouda Maakt Toekomst worden duurzame ideeën en producten gedeeld middels kramen, workshops en andere interactieve activiteiten, maar ook op zeepkisten met sprekers, met straattheater, muziek, kunst en lekker vega(n) eten.

Er zijn kramen vol upcycle, zero waste, vintage, fairtrade en biologische producten. Daarnaast worden er uiteenlopende activiteiten georganiseerd door toekomstmakers waar je zelf kunt ervaren hoe makkelijk het eigenlijk is om (een beetje) groen te zijn.

Fairtrade Gouda doet mee aan de organisatie van dit evenement en voert als Stichting het beheer van de financiën.

4.3 Duurzaamheidsplatform Gouda (DPG) <https://dpgouda.nl/>

Fairtrade Gouda is lid van het Duurzaamheidsplatform Gouda (DPG). DPG is een platform voor Goudse bedrijven (MKB en grootbedrijf) die 'duurzaam denken en doen' een structureel onderdeel maken van de bedrijfsvoering. In 2023 zullen we deelnemen aan netwerkbijeenkomsten, het gebruik van fairtrade producten door leden van DPG bevorderen (zie ook de eerdergenoemde bedrijvencampagne) en de samenwerking verdiepen met speciale aandacht voor de SDG's.

5 Fairtrade en SDG's

In september 2021 is het stappenplan voor een inclusief, duurzaam en eerlijk Gouda gepresenteerd. In het plan worden stappen gepresenteerd die de Gemeente, Goudse bedrijven en organisaties. In 2022 is het stappenplan verder verspreid en gebruikt bij discussiebijeenkomsten hoe in Gouda bijgedragen kan worden aan het bereiken van de SDG's. In 2023 zullen we dit stappenplan verder uitrollen, met name naar Goudse bedrijven.

Fairtrade Gouda heeft als doelstelling om Gouda niet alleen Fairtrade gemeente te laten zijn, maar ook Global Goals gemeente te laten worden. Fairtrade Gouda zal hierover het gesprek aangaan met de verantwoordelijke wethouder en bespreken welke stappen hiertoe gezet kunnen worden.

5.1 Stage en Traineeship SDG

Met de Haagse Hogeschool en met het SDG Traineeship worden studenten gezocht om de volgende projectopdracht te realiseren:

Een handreiking/tool ontwikkelen dat bedrijven en ondernemingen (MKB) in Gouda praktische handvaten biedt om:

- SDG-doelstellingen te begrijpen in de context van hun bedrijf
- Een vereenvoudigde SDG-bedrijfsscan uit te voeren
- Doelen te stellen in lijn met SDG's, toegepast op Goudse bedrijven en ondernemingen

Deze handreiking/tool moet vooral heel praktisch zijn, dus de ontwikkeling moet in samenspraak met vertegenwoordigers van bedrijven en gespecialiseerde organisaties worden opgesteld. Hierbij valt te denken aan ondernemingsverenigingen, het Duurzaamheids Platform Gouda (DPG) en de Goudse Fairtrade ondernemingen. De soort ondernemingen varieert van retail, dienstverlening (facilitair, ICT, communicatie en marketing, adviesbureaus, etc.) tot maakindustrie. Gericht wordt vooral op bedrijven waarbij de Goudse vestiging zelfstandig besluiten kan nemen.

5.2 Verderbrengers

Met de twaalf stakeholders die betrokken waren bij het formuleren van het stappenplan voor een duurzaam, inclusief en eerlijk Gouda, de zogenaamde "verderbrengers", zijn afspraken gemaakt om te bespreken hoe de stappen verder geconcretiseerd kunnen worden. We streven naar 3 bijeenkomsten op locatie van deze verderbrengers.

6 Samenwerking

6.1 Gemeente Gouda

De betrekkingen tussen Fairtrade Gouda en de gemeente zijn al jaren zonder meer goed. De gemeente hecht onverminderd belang aan de titel "Fairtrade gemeente" en staat steeds open voor samenwerking. De financiële bijdrage wordt al sinds het behalen van de titel (2011) zonder enig probleem gehandhaafd.

In 2023 zal zoals gebruikelijk zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau overleg zijn. Daarbij zal dit jaar specifiek gekeken worden naar het gemeentelijk aanbestedingsbeleid, in het licht van de criteria die gelden voor Fairtrade gemeenten. Streven is de bestaande onduidelijkheden op te lossen.

Ook de discussie over het gemeentelijk beleid rond de SDG's wordt voortgezet. De uitvoering van het coalitieakkoord zal nauwlettend gevolgd worden op het gebied van duurzaamheid, Fairtrade en SDG's. We zullen gevraagd en ongevraagd advies geven.

6.2 Ambassadeurs

Fairtrade Gouda telt al een aantal jaren een zestal ambassadeurs, afkomstig uit verschillende geledingen van de lokale samenleving. Die komen enkele keren per jaar bij elkaar met leden van ons kernteam en geven gevraagd en ongevraagd advies over actuele onderwerpen. In 2023 zullen ze o.a. betrokken zijn bij de activiteiten rond de SDG's en de bedrijven campagne. We streven er ook na om het contact en de communicatie met de ambassadeurs uit de politiek sector te intensiveren.

6.3 Regionale samenwerking

Zoals ook elders in deze paragrafen wordt gemeld, wordt de samenwerking met Fairtrade buurgemeenten in het Groene Hart voortgezet, met name rond en in de Fairtrade weken, maar ook op het gebied van gezamenlijke scholingsbijeenkomsten.

Fairtrade Gouda blijft ook actief op landelijk niveau, via deelname aan landelijke bijeenkomsten, die naar verwachting in 2023 weer live zullen kunnen plaatsvinden. Ook nemen we regelmatig deel aan online bijeenkomsten zoals Fair Topics. Ons voornemen is actief te blijven participeren in de discussies over de toekomst en inhoud van de FT gemeentecampagne.

Kernteamvoorzitter Ruud Lambregts blijft ook in 2023 Regioadviseur West in de landelijke campagne en ook lid van de commissie titeltoekenningen.

7 Communicatie en media-aandacht

Fairtrade Gouda wil communicatiemiddelen en lokale media inzetten om de volgende doelen te bereiken:

- Deelnemers aan Fairtrade Gouda in beeld brengen (inclusief eerlijk winkelen), zodat
 - (1) het gebruik van hun Fairtrade diensten en producten wordt bevorderd,
 - (2) zij uit kunnen leggen wat Fairtrade voor hen inhoudt en
 - (3) nieuwe deelnemers kunnen worden geworven.
- Kennis bevorderen van wat Fairtrade is, de internationale beweging, de issues die spelen, en hoe Fairtrade bijdraagt aan het realiseren van de SDG's.

Dit willen we doen door:

- Reguliere communicatie via de gebruikelijke middelen;
- Sociale media als facebook, twitter en instagram.
- Lokale media als kranten en RTV Gouwestad en digitale nieuwssites.

We willen in 2023 de volgende doelgroepen bereiken:

Ouderen via de logopagina, nieuwsbrief en persberichten naar lokale media, jongeren via de sociale media.

7.1 Planning Logo pagina's

Fairtrade Gouda acht het van belang dat we onze informatie ook blijven verspreiden via de logopagina in weekblad Het Kontakt/Goudse Post. Er zijn 6 logo pagina's (4 enkele en 2 dubbele) gepland in 2023. We streven naar het verbreden van het huidige aantal betalende (14) logo pagina deelnemers naar 18 deelnemers. Deze pagina's worden grotendeels bekostigd uit bijdragen van onze deelnemers.

7.2 Indebuurt

Over deelname aan Indebuurt (digitale nieuwsbrief voor heel Gouda die enkele malen per week verschijnt) is nog geen definitief besluit genomen. Maar gezien de hoge kosten ervan zal publicatie van artikelen waarschijnlijk beëindigd worden en vervangen worden door het plaatsen van banners.

7.3 Social

Het huidige actieve beleid m.b.t. sociale media (Facebook, Twitter en Instagram) wordt voortgezet en geïntensiveerd. We zullen sociale media campagnematig inzetten samen met de deelnemende winkeliers, met een belangrijke rol voor het medium Instagram. Er wordt actief gezocht naar medewerkers om het sociale mediateam te versterken.

7.4 Website

De website <https://www.fairtradegemeentegouda.nl/> wordt voortdurend actueel gehouden. Dit gaat met updates van permanente pagina's, een agenda en beschrijving van activiteiten, en met nieuwsberichten. Zo'n 3 of 4 x per jaar wordt een nieuwsbrief uitgebracht die gekoppeld is aan de nieuwsberichten op de website. In 2023 wordt een speciale nieuwe pagina gewijd aan Eerlijk Winkelen Gouda, die ook zelfstandig benaderbaar is.

7.5 Andere media

Via Radio en TV Gouwestad zal actieve promotie gezocht worden: streven is tenminste eenmaal per jaar in de uitzendingen te staan. De Fairtrade dag en de Fairtrade week zijn daar goede aanleidingen toe.

Daarnaast zal Fairtrade Gouda lokale kranten blijven benaderen met 'gewone' persberichten. Te denken valt hierbij aan: AD/Groene Hart, Het Kontakt/Goudse Post, Gouds Dagblad, de Gouda. Aandacht voor activiteiten zal vergroot worden door aan te haken bij (andere) digitale agenda's in Gouda, zoals Gouda Bruist, en www.zogouds.nl.

8 Vrijwilligers kernteam en Stichting

Kernteam en Stichting Fairtrade Gouda kunnen nog steeds bogen op een fraai aantal vrijwilligers: het 'vaste team' telt plusminus 12 actieve deelnemers, en daaromheen rekenen we nog op een 6-tal vrijwilligers die beschikbaar zijn voor meer incidentele activiteiten (zoals de Wereldreis, contacten met supermarkten, evenementen etc.).

In 2022 is deelgenomen aan de door het VIP georganiseerde workshops over het behoud en werven van vrijwilligers. Op basis van de inhoud van deze workshops is een taakgroep in het leven geroepen die een campagne zal formuleren voor het werven van nieuwe, jongere vrijwilligers, om de continuïteit van Fairtrade Gouda en haar activiteiten te verzekeren.

9 Bestuur

Het bestuur heeft haar rooster van aftreden geactualiseerd. Begin 2024 zal de huidige voorzitter aftreden. In de tweede helft van 2023 zal actief gezocht worden naar een opvolger. De vergaderfrequentie van het bestuur zal in 2023 4 à 6 keer zijn, conform wat nodig is.

Op 1 juli 2021 is de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersoon (WBTR) ingegaan voor alle verenigingen en stichtingen. Hierbij is een overgangperiode vastgesteld waarbinnen de rechtspersonen aan de nieuwe wet moeten voldoen. Op basis van deze wet zullen waar nodig de statuten van de Stichting Fairtrade worden aangepast in 2023.

10 Financiën

Voor de activiteiten is een begroting opgesteld van in totaal € 13.960 euro (incl BTW). Dit is exclusief educatieve activiteiten (hoofdstuk 3) waarvoor geput kan worden uit het Educatief Fonds. De uitgaven zullen worden gedekt door: a) jaarlijkse bijdrage gemeente Gouda (aanvraag € 5.000 ten behoeve van activiteiten in Gouda plus € 1.100 bijdrage landelijke campagne), b) gebruik restant van het 'corona-saldo' uit 2020 en 2021 ten behoeve van vergoeding stagiaire en SDG trainees € 2,460), bijdrage van deelnemers/sponsors logopagina € 5.200 en bijdrage deelnemers Eerlijk Winkelen Gouda € 200.

De educatieve activiteiten kunnen zoals gezegd bekostigd worden uit het Educatief Fonds dat in 2018 is overgedragen door Stichting Gouda Wereldwijd. Voor de Wereldreis wordt bovendien een bijdrage ontvangen van de Brede School (€ 50 per deelnemende groep).